

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	w jęz. polskim	EKONOMIKA I POLITYKA TRANSPORTOWA TRANSPORT ECONOMICS AND POLICY
		w jęz. angielskim	

Kierunek	Innowacyjna Gospodarka
Specjalność	Systemy Transportowe i Logistyczne
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Status przedmiotu	obowiązkowy
Rygor	egzamin

Semestr studiów	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin w tygodniu				Liczba godzin w semestrze			
		W	C	L	P	W	C	L	P
III	3	3	1	-	-	45	15	-	-
Razem w czasie studiów						60			

Wymagania w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

Znajomość podstawowych kategorii ekonomicznych z zakresu mikroekonomii i makroekonomii oraz relacji istniejących między nimi, jak również mechanizmów funkcjonowania gospodarki narodowej a także podstawowej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości .

Cele przedmiotu

Przekazanie studentowi podstawowej wiedzy dotyczącej funkcjonowania sektora transportu w gospodarce narodowej, a także w skali regionalnej i globalnej w dobie postępującej cyfryzacji i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju. Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą z zakresu prowadzenia i zarządzania działalnością gospodarczą w transporcie (normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne) oraz mechanizmem funkcjonowania rynków transportowych.

Wyposażenie studenta w niezbędny zasób wiedzy i umiejętności koniecznych do prawidłowego identyfikowania i interpretowania zjawisk i procesów realizowanych w sektorze transportu oraz pozyskiwania danych statystycznych koniecznych do ich analizy i oceny.

Przekazanie wiedzy z zakresu innowacji w transporcie oraz wyposażenie studenta w umiejętności niezbędne do wspomagania procesów innowacyjnych w tym sektorze gospodarki opartym na układzie przemysłów sieciowych. Zapoznanie studenta z mechanizmami regulacji systemów transportowych, zarządzania nimi i ich transformacji wraz z przyswojeniem umiejętności prawidłowego posługiwania się instrumentami ze sfery polityki transportowej w celu kształtowania zrównoważonych systemów transportowych w dobie gospodarki cyfrowej.

Kształtowanie świadomości rozwiązywania konfliktów społecznych, środowiskowych, przestrzennych i ekonomicznych w obszarze transportu w sposób zgodny z paradygmatem zrównoważonego rozwoju i etyką zawodową oraz postaw i zachowań zorientowanych na stałe uzupełnianie i doskonalenie posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych.

Osiągane efekty uczenia się dla przedmiotu (EKP)

Symbol	Po zakończeniu przedmiotu student:	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
EKP_01	definiuje, identyfikuje i interpretuje podstawowe prawa i prawidłowości występujące w transporcie i jego otoczeniu, oceniając prawidłowo miejsce i funkcje tego sektora	NK_W01, NK_W04, NK_W12,

	w gospodarce narodowej w dobie 4. Rewolucji przemysłowej.	NK-U01, NK_U08, NK_K01
EKP_02	definiuje istotę ekonomiczną procesu i produktu transportowego i kategoryzuje jego cechy użytkowe, operując sprawnie aparatem narzędziowym służącym do pomiaru jakości produktu transportowego.	NK_W02, NK_W07, NK_K05
EKP_03	łączy zjawiska ze sfery funkcjonowania systemu transportowego i jego otoczenia, rekomendując rozwiązania z zakresu ograniczania kosztów zewnętrznych transportu wraz z uzasadnieniem konieczności ich internalizacji za pomocą formuły SMCP.	NK_W02, NK_W07, NK_W12, NK_U05, NK_U08, NK_K04
EKP_04	charakteryzuje i porządkuje rynki transportowe według ich segmentów i typów oraz wartościuje poszczególne segmenty rynków transportowych, operując swobodnie terminologią i narzędziami z zakresu ich analizy.	NK_W02, NK_W07, NK_U01, NK_U02, K_K05
EKP_05	opisuje system regulacji i zarządzania sektorem transportu oraz charakteryzuje jego strukturę i mechanizm funkcjonowania, klasyfikując i kategoryzując podstawowe metody i instrumenty regulacji publicznej sektora transportu	NK_W02, NK_W03, NK_W07, NK_W08, NK_U05, NK_K03
EKP_06	wskazuje podstawowe cele, metody i narzędzia polityki transportowej opartej na strategii zrównoważonego rozwoju oraz rekomenduje techniki i formy wdrażania proinnowacyjnych rozwiązań w transporcie, spedycji i logistyce	NK_W03, NK_W07, NK_W08, NK_W12, NK_U05, NK_U08, NK_K03
EKP_07	zna, rozróżnia i charakteryzuje podstawowe metody i narzędzia badania ekonomicznej efektywności inwestycji transportowych oraz źródła i innowacyjne formy ich finansowania i modele zarządzania nimi.	NK_W03, NK_W07, NK_W12, NK_U02, NK_U08, NK_K04
EKP_08	śledzi bieżącą literaturę i wydarzenia ze sfery ekonomiczno-aspołecznej i technicznej sektora TSL demonstrując potrzebę ciągłego kształcenia się, jak również opisuje poprawnie współzależności ekonomiczno-społeczne w obszarze transportu, a także działa odpowiedzialnie i aktywnie na rzecz podnoszenia kompetencji zawodowych i promocji zrównoważonej mobilności.	NK_W03, NK_W08, NK_U05, NK_U08, NK_K01, NK_K02.

Treści programowe	Liczba godzin				Odniesienie do EKP
	W	C	L	P	
Prezentacja programu i literatury przedmiotu. Wymogi formalno-merytoryczne dotyczące zaliczenia przedmiotu. Ekonomika transportu jako subdyscyplina naukowa i dydaktyczna. Przedmiot i zakres badań. Metody i narzędzia badawcze. Podstawowe prawa i prawidłowości w transporcie. Ekonomika transportu a ekonomiki branżowe w transporcie. Transport, spedycja i logistyka - wzajemne relacje i uwarunkowania rozwoju. Ekonomika transportu wobec współczesnych wyzwań transportowych w gospodarce cyfrowej.	2	-			EKP_01, EKP_08
Istota, formy i charakter działalności transportowej; charakterystyka działalności transportowej. Procesy produkcji i reprodukcji w transporcie – rodzaje, fazy i cykle. Zarządzanie procesami transportowymi. Analiza procesów produkcji transportowej w aspekcie ekonomicznym, organizacyjno-handlowym oraz techniczno-technologicznym. Cechy szczególne i właściwości działalności transportowej. Mierniki produkcji w transporcie.	3	4			EKP_01, EKP_08
Produkt transportowy i jego cechy. Rodzaje produktów i ich zróżnicowanie w kategoriach techniczno-ekonomicznych. Procesy produkcji w transporcie a produkty transportowe. Wartość i wartość użytkowa usługi transportowej. Użyteczność – pojęcie i przekroje użyteczności produktu transportowego Jakość produktu - pojęcie jakości usługi transportowej i metody jej mierzenia. Jakość produktu i jej relacje z jego ceną. Zarządzanie jakością w transporcie.	4	-			EKP_02
Transportochłonność gospodarki i kapitałochłonność przyrostowa produkcji transportowej - pojęcia i mierniki. Transport w gospodarce narodowej - jego znaczenie i funkcje. Transport w procesie tworzenia i podziału produktu krajowego brutto. Sektor transportu i system transportowy - jego otoczenie krajowe i międzynarodowe. Mierniki oceny efektywności sektora transportu. Rola czynnika czasu w transporcie. Transport w logistyce. Logistyczne koncepcje zarządzania w transporcie.	4	2			
Transport a lokalizacja produkcji i osadnictwa – powstawanie potrzeb transportowych i ich długookresowe planowanie. Komplementarność i substytucyjność w transporcie. Transport w układzie funkcjonalno-przestrzennym gospodarki. Transport	2	-			EKP_01, EKP_03

a modele przestrzennego zagospodarowania kraju. Dostępność transportowa i metody jej pomiaru.					
System transportowy i – jego struktura i miejsce w układzie przemysłów sieciowych. Przemysły sieciowe - ich charakterystyka i struktura rzeczowa. System infrastruktury technicznej i jego podstawowe podsystemy. Podsystem infrastruktury transportu. Sieć infrastruktury transportu i jej struktura. Miejsce i funkcje podsystemu infrastruktury transportu w systemie transportowym. Podsystemy transportowe – ich rodzaje i klasyfikacja. Efektywność funkcjonowania systemów transportowych - ocena mikro- i makroekonomiczna. Interoperacyjność i intermodalność oraz komodalność w transporcie..	4	2			EKP_ 03, EKP_ 08
Transport multimodalny i intermodalny - uwarunkowania jego rozwoju; Transport intermodalny, transport kombinowany oraz bimodalny – pojęcia, istota i charakter prawno-ekonomiczny. Cechy i zasady funkcjonowania transportu intermodalnego – podstawowe technologie przewozu i przeładunku jednostek intermodalnych. Uwarunkowania rozwoju - aspekty organizacyjno-prawne i techniczno-technologiczne. Logistyczne łańcuchy i sieci dostaw a rozwój transportu kombinowanego. Centra dystrybucyjno-logistyczne i platformy logistyczne, jako czynniki warunkujące rozwój transportu intermodalnego. Innowacyjne rozwiązania w sferze organizacji, zarządzania i technologii w transporcie intermodalnym.	4	1			EKP_ 06, EKP_ 08
Koszty w transporcie – aspekty mikro- i makroekonomiczne; Zasoby i czynniki produkcji oraz koszty w transporcie – pojęcie i rodzaje kosztów oraz klasyfikacja kosztów. Koszty stałe i zmienne, bezpośrednie i pośrednie, koszty mikro- i makroekonomiczne. Koszty zewnętrzne w transporcie – pojęcie, rodzaje i struktura kosztów. Internalizacja kosztów – metody internalizacji.	3	2			EKP_ 02, EKP_ 08
Rynki transportowe i mechanizm ich funkcjonowania. Pojęcie, elementy składowe i struktura rynku transportowego. Rodzaje rynków transportowych - rynki jako kategorie przestrzenne i ekonomiczne. Typy rynków i mechanizmów funkcjonowania rynków transportowych. Segmentacja rynków i jej znaczenie w analizie rynkowej. Rynki transportowe a rynki towarowe – relacje popytowo-podażowe. Dynamika rynków transportowych - jej przyczyny i skutki mikro- i makroekonomiczne .	4	-			EKP_ 04, EKP_ 08
Ceny za usługi transportowe i metody ich ustalania. Rodzaje cen. Funkcje cen i zasady różnicowania cen - różniczki poziome i pionowe. Taryfy transportowe i ich rodzaje. Ceny a jakość produktu transportowego. Ceny za usługi sieciowe – formy i rodzaje odpłatności użytkownika. Modele cenowe w transporcie. Koncepcje budowy cen na bazie społecznych kosztów krańcowych. Ceny usług transportowych a ceny finalne dóbr.	3	-			EKP_ 04, EKP_ 05
Inwestycje infrastrukturalne w transporcie. Podstawowe metody i narzędzia badania ekonomicznej efektywności inwestycji transportowych (CBA, BCA, NPV, ENPV). Źródła i formy finansowania inwestycji transportowych. Innowacyjne metody finansowania i zarządzania projektami inwestycyjnymi w transporcie. Formuły PPP.	3	4			EKP_07
Równowaga rynkowa w transporcie i warunki jej realizacji. Charakterystyka mechanizmu zgłoszeń popytu na usługi transportowe i jego realizacji – modele rozkładu popytu; strumienie zgłoszeń i metody ich analizy (teoria masowej obsługi, teoria kolejek). Modele równowagi rynkowej. Model równowagi naturalnej rynku transportowego i jego ocena ekonomiczna. Stany nierównowagi rynkowej i ich skutki mikro- i makroekonomiczne.	3	-			EKP_ 04, EKP_ 06
Regulacja i deregulacja w transporcie - polityka transportowa; problemy regulacji sektora transportu. Formy, metody i narzędzia regulacji sfery realnej transportu. Polityka transportowa, jako narzędzie regulacji systemu transportowego - jej cele, formy i instrumenty realizacji. Polityka transportowa a inne polityki sektorowe i horyzontalne państwa – problemy synergii. Polityka transportowa UE – geneza, założenia i cele oraz formy realizacji.	4				EKP_ 05, EKP_ 06

Metody i formy regulacji rynków transportowych. Narzędzia regulacji rynków transportowych. Organizacja rynków transportowych - zasady i modele organizacji rynków. Rola i funkcje zarządcy sieci infrastruktury transportu i regulatora rynku. Liberalizacja rynków w transporcie - jej założenia, cele i efekty. Regulacja rynków a efektywność funkcjonowania mechanizmu rynkowego - granice regulacji rynków transportowych.	2	-			EKP_04, EKP_05
Łącznie godzin	45	15	-	-	

Metody weryfikacji efektów uczenia się dla przedmiotu									
Symbol EKP	Test	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Sprawozdanie	Projekt	Prezentacja	Zaliczenie praktyczne	Inne
EKP_01			X	X					
EKP_02			X	X					
EKP_03			X	X					
EKP_04			X						X
EKP_05			X						X
EKP_06			X						
EKP_07			X	X					
EKP_08			X	X					X

Kryteria zaliczenia przedmiotu
Uzyskanie minimum 65 % łącznej liczby punktów na egzaminie pisemnym, obejmującym swym zakresem wszystkie założone przedmiotowe efekty kształcenia określone na poziomie minimalnym (wykład).
Uzyskanie minimum 65 % % łącznej liczby punktów z kolokwium, obejmującym swym zakresem wymienione przedmiotowe efekty kształcenia określone dla ćwiczeń z przedmiotu
Ocena końcowa jest średnią ważoną uzyskanych ocen z egzaminu pisemnego (75 %) i finalnego kolokwium (25 %).
Uwaga: student otrzymuje ocenę powyżej dostatecznej, jeżeli uzyskane efekty kształcenia przekraczają wymagane minimum.

Nakład pracy studenta				
Forma aktywności	Szacunkowa liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie aktywności			
	W	C	L	P
Godziny kontaktowe	45	15		
Czytanie literatury	6	5		
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, laboratoryjnych, projektowych	-	6		
Przygotowanie do egzaminu, zaliczenia	10	5		
Opracowanie dokumentacji projektu/sprawozdania	-	-		
Uczestnictwo w zaliczeniach i egzaminach	2	0		
Udział w konsultacjach	3	2		
Łącznie godzin	68	33		
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu	99			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
	Liczba godzin		ECTS	
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi	33		1	
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	67		3	

Literatura podstawowa
Transport; nowe wyzwania. Praca zb. pod red. K. Wojewódzkiej-Król i E. Załogi, PWN Warszawa 2016,
Technologie transportowe. Prac. zb. pod red. L. Mindura, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii i Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa – Radom, 2014,
Koszty i opłaty w transporcie. Praca zb. pod red. M. Bąk. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 2009,
Grzelakowski A. S., Matczak M., Przybyłowski A., Polityka transportowa Unii Europejskiej i jej implikacje dla systemów transportowych krajów członkowskich. Wydawnictwo Akademii Morskiej w Gdyni, Gdynia 2008,
E-mobilność: szanse i scenariusze rozwoju. Pr. zb. pod red. J. Gajewskiego, W. Paprockiego i J. Pieriegud. Publikacja Europejskiego Kongresu Finansowego. Sopot, 2017.
Literatura uzupełniająca
Grzelakowski A.S., EU Transportation Sector Regulatory Mechanism and a Co-Modality of Transportation.

[w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical and Practical Problems. The Co-Modality of Transportation. Ed. by R. Janecki, S. Krawiec, G. Sierpiński . Monografia. Wyd. Politechniki Śląskiej. Gliwice 2013, Rynek usług transportowych w Polsce. Pr. zb. pod red. D. Rucińskiej. PWE, Warszawa 2015, Grzelakowski A. S., Internalization of External Costs of Transportation as an Instrument of Optimization of Transportation Markets and Systems in the EU Countries. [w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical and Practical Problems. The Transportation as the Factor of the Socio-Economic Development of the Regions [red. R. Janecki, S. Krawiec, G. Sierpiński]. Monografia. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. Gliwice 2012, Grzelakowski A. S., Transportation Markets as the Instruments Transportation Systems Regulation and Optimization. Methodological Aspects. [w:] Contemporary Transportation Systems. Selected Theoretical And Practical Problems. The Development of Transportation Systems. Ed. by: R. Janecki, G. Sierpiński. Wyd. Polit.Śląskiej. Gliwice 2010, Przewozy intermodalne. Pr. zb. pod red. W. Rydzkowskiego. Biblioteka Logistyka. WSL, Poznań, 2015, Infrastruktura transportu. Współczesne wyzwania rozwojowe. Pr. zb. pod red. A. S. Grzelakowskiego i M. Matczaka. Wydawnictwo Instytutu Maszyn Przepływowych PAN. Gdańsk 2015, Mallard G, Glaister S., Transport Economics. Theory, Application and Policy. Palgrave MacMillam, New York 2008, Daughety A. F, Analytical Studies in Transport Economics. Cambridge University Press. Cambridge 2008.

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	
prof. dr hab. Andrzej S. Grzelakowski	KLiST
Pozostałe osoby prowadzące przedmiot	
mgr inż. Adrianna Karaś	KLiST